

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 481870
Konu : Soru Önergesi

30.05.2019

Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

İlgi : 06.05.2019 tarihli ve 7/11819 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM'nin içinde bulunduğu bölgenin "TBMM Külliyesi" olarak adlandırılmasına ilişkin ilgi önerenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

- 1- Soru Cevabı (1 sayfa)
- 2- "Kemâl Paşa Külliyesi ve Yedi İlkesi" Adlı Kitabın İlgili Bölümleri (4 sayfa)

BGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TBMM Ana Bina Bakanlıklar – ANKARA
Tel.No : (0312) 420 67 71 Faks : 420 67 85

Bilgi için: Denetim Bürosu
Tel No: 420 66 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2, 3 ve 4.- Soru önergesine konu olan kampüs, yerleşke ve külliye kelimeleri zaman zaman birbirlerinin yerine kullanılmaktadır. Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük'te külliye, *"belli bir idari, ekonomik, kültürel ve sosyal amaca yönelik çeşitli kuruluşların toplu bir biçimde bulunduğu yer"* olarak tanımlanmaktadır. TBMM özelinde külliye kelimesi, içinde Genel Kurulun da bulunduğu TBMM Ana Binası ile "TBMM bünyesindeki tüm binalar ile diğer kullanım alanlarından oluşan bütün"ü birbirinden ayırmak için kullanılmaktadır. Bu tür bir kullanım, Meclis bünyesindeki bahçeler, otoparklar, ek binalar gibi çok sayıda alanın "TBMM" ve "Gazi Meclis" kavramları ile iltibasının önlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

Bu kapsamda soru önergenizde bahsi geçen yazıda kullanılan "TBMM Külliyesi" ibaresi ile kastedilen, içinde TBMM Ana Binasının, Halkla İlişkiler Binasının, Tabur Binasının, Meclis Camiinin, otoparkların, parkların ve bahçelerin bulunduğu yerleşke bütünüdür. Nitekim TBMM Binası mimarının bizzat kendi ifadeleri de, söz konusu yerleşke bütünüünün binanın yapım tarihinde tasavvur edilen karşılığının "külliye" olduğunu ortaya koymaktadır. TBMM Ana Binasının mimarı Holzmeister'in 1948 yılında tüm yetkilerini devrettiği, Meclis Binasının yapımını tamamlamış olan Yüksek Mimar Ziya PAYZIN'ın 2012 yılında yayımlanan kitabında TBMM'nin içinde bulunduğu alandan "*Kemal Paşa Külliyesi*" olarak bahsedilmektedir.

Diğer taraftan külliye kelimesinin kullanımı daha önce de soru önergesine konu edilmiş olup 26. Yasama Dönemi 7/14301 esas numaralı ve 13.06.2017 tarihli yazılı soru önergesine TBMM Başkanlığı tarafından verilen 12.07.2017 tarihli yanıtta *"TBMM bina, sosyal ve idari tesisleri ile eklentilerinin bulunduğu alana dair herhangi bir resmi isimlendirme söz konusu değildir. Belirtilen alan için kampüs, yerleşke ve külliye kelimeleri zaman zaman birbirlerinin yerine kullanılmaktadır. Çeşitli sözlüklerde, eş anlamlı kampüs ve yerleşke kelimeleri "bir üniversitenin genellikle kent dışında derslik, öğrenci yurdu gibi her türlü yapı ve etkinlik alanlarıyla toplu bir biçimde bulunduğu yer" şeklinde; külliye ise "bütünlük, umumilik ve çokluk" şeklinde tanımlanmıştır."* açıklamalarına yer verilmiştir.

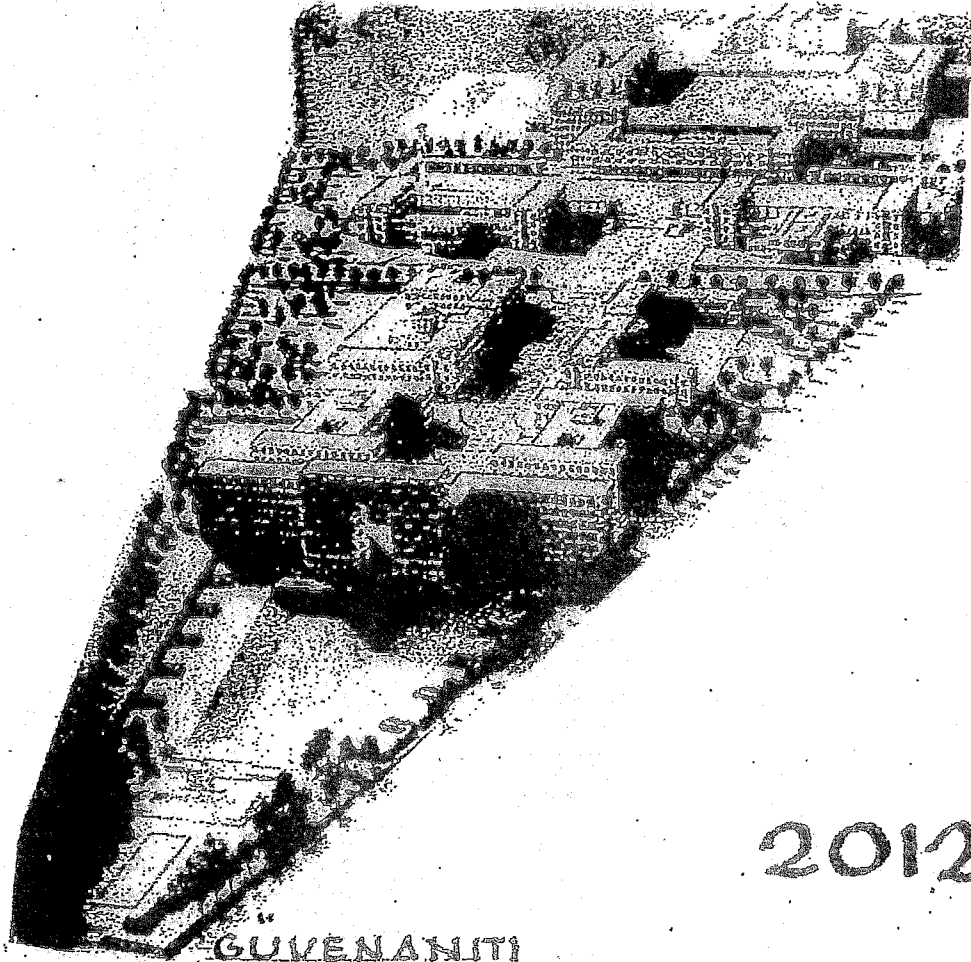
KK 2

KEMÂL PAŞA

KÜLLİYESİ

VE YEDİ İLKEŞİ

T. B. M. M.

2012

GUVENANITI

MİMAR ZİYA PAYZIN

KEMAL PAŞA KÜLLİYESİ

KEMAL PAŞA KÜLLİYESİ

SONU 4

MİMAR ZİYA PAYZIN

KEMALPAŞA KÜLLİYESİ

Ankara'da GÜVEN PARK - T.B.M.M. binası arası.

Tarihimizde yerleşmiş bir gelenek vardır. Özellikle İslâmiyeti kabulden sonra İslami kurallara da uydurularak bu gelenek sürdürülmüştür. Her devletin en büyük makamı, büyük başarılar kazandıysa halk tarafından sevilip sayıldıysa, kendisinin sonraki nesillerce de anılmasını ister. Bunun için bir belge, bir iz bırakır. Elbette bıraktığı bu belge kendi gücü oranında da güçlü olmalıdır.

Yakın tarihimizde Osmanlıların bıraktığı, Timurların bıraktığı belgeler güzel örneklerdir. İslâm dünyasında resim, heykel dışlanmıştır. Bu yüzden belgeler, yazıtlar ve yapıtlar şeklinde olur. Yazılı yapıtların en yücesi ve kutsalı Kuran-ı Kerim'dir. Her ayeti bir İSLAMİ YAPITIN gerekçesi veya bezemesi, sanatı olmuştur. Dikili yapıtlar en ufak bir taştan başlar en büyük bina, köprü, su yolu... gibi üç boyutlu bir yapıya kadar gider. Eğer bir yapıt bir maksadı anlatan birkaç yapı grubundan oluşursa ona topluca hepsini içeren bir ad verilmiştir ki bu ad "KÜLLİYE" olarak dilimize yerleşmiştir. Örnek olarak, İstanbul'da FATİH KÜLLİYESİ, SÜLEYMANİYE KÜLLİYESİ, Edirne'de SELİMİYE KÜLLİYESİ gibi.

FATİH Külliyesi Hristiyan İstanbul'un bundan böyle Müslüman İstanbul'a dönüşmesini, SÜLEYMANİYE Külliyesi Osmanlı'nın İslâm dini altında, bilimsel, hukuk yönetimine girdiğini (Kanunî yönetimi), SELİMİYE Külliyesi ise Osmanlı'nın Balkanlar'a hakim olduğunu anlatır.

MUSTAFA KEMAL PAŞA yıkılan bir imparatorluktan kalan bir parsel üzerine genç bir devlet kurmuştur. Bu devletin başkentinde bir külliye yaptırmıştır. Adı KEMAL PAŞA KÜLLİYESİ olarak konmamış olsa da, gerçekte külliye'dir. Bugün DEVLET MAHALLESİ, BAKANLIKLAR semti olarak bilinir. Ancak Devlet büyüdükçe mahallesi de büyümekte ve bu mimari kompozisyonun dışına taşmaktadır.

Burada Atatürk tarafından tasarlanan çeşitli mimarlar tarafından çizilen ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluş fikir, felsefe ve uygulamasını anlatan külliye'nin anlamını anlayabildiğimiz kadarı ile o anıtsal yapıları yapanlardan Mimar Prof. Dr. C. Holzmeister ve mühendisi Artur Waldapfel'den dinlediklerimizi ve nihayet Atatürk devrini yaşamış, emirlerini almış, etkinliğini ömrümüz boyunca hissetmiş biri olarak, bizden sonraki nesillere anlatmaya çalıştık.

Bir şeyler anlatabildimse ne mutlu bana.

Y. Mimar Müh. Ziya PARYİZİN
2012 İstanbul

SON SÖZ

Atatürk çökmekte olan Osmanlı İmparatorluğu'nu kurtarmak için çabalamış ve sorumluluk almak istemiştir. Ancak kendisine güvenenlerle güvenmeyenler arasındaki çekişme zaman kaybettirmiştir. İşler daha kötüye gidince, kendisine görev ve geniş yetki verilmiş, O da bu sorumluluğun altına girmiş ama artık onarım kabul etmez hale gelen devletin yerine yeni bir devlet kurmanın daha doğru ve daha çabuk olacağına inanarak yeni bir yol haritası çizmiştir. Bu haritayı görüp, anlayıp, bu yolu takip etmeyi kendince uygun bulanlar Kemal Paşa'ya katılıp yoldaş olmuşlar ve KEMALİST adını almışlardır. Yol uzun ve çok yorucudur. Yoldaşlardan kendi menziline varıp yorulanlar ayrılmış, menzillerini çok uzakta seçenler ömürler boyunca yürümeyi başarmışlar, ömrü yetmeyenler de kendinden sonraki nesillere yolu göstermişler:

İşte Bakanlıklar Sitesi olarak bilinen bu büyük mimari yapıt adı geçen yol haritasıdır. Bence geleneklerimize göre KEMALPAŞA KÜLLİYESİ'dir.

Y. Mim. Müh. Ziya PAYZIN